

Jadranka Cupersek. Andreja Jug. Erika Lukež. Maruška Köttnik. Darja Meeulje Pollak. Mojca Suigelj Černigoj. Maja Tavari. Desirée Ilpa Čespeš. Monika Fink Ševa.

Judita Danila Černič Zupančič

Ljubljana, 1939–Ljubljana, 2013

V svoji prošnji za razvezo Pogodbe o štipendiji leta 1963, ko jo je čakala služba na Inšpektoratu za urbanizem, je Judita Danila Černič Zupančič med drugim zapisala: »Že kot otrok sem čutila poseben odpor do ‚pisarne‘. Za študij na arhitekturi sem se odločila, ker me je veselilo umsko delo, ki je dosti razgibano. Pa tudi domišljala sem si, da, če bom študirala arhitekturo, sem vedno rešena pisarniške mize. In sedaj, kot nalašč, bi bila moje prvo službeno mesto. Pojasnila bi rada, da ne mislim, da bom kar takoj projektirala in da bo takoj prva zgradba stala po mojem načrtu. Ne, ampak na vsak način bi morala študij, ki sem ga končala, nadaljevati v projektivi v praksi in na gradbišču. [...] Mlad človek si vsak želi vedeti strokovno čim več, tako želim tudi v času dveh let naštudirati strokovni izpit in postati samostojen projektant.« Fakulteto za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo je končala leta 1963 pri prof. Edvardu Ravnikarju z diplomsko nalogo Zazidalni kompleks Ferantov vrt. Tudi tekom študija je sodelovala v Ravnikarjevem seminarju. Biti v njegovem seminarju je zanj takrat pomenilo sodelovati pri projektiranju njegovih aktualnih strokovnih nalog. Leta 1962 jo je takratni dekan prof. inž. Boris Kobe imenoval za inštruktorico – demonstratorko za pomoč pri vajah na Oddelku za arhitekturo za predmet Urbanizem. Leta 1960 je honorarno delala tudi na Zavodu za ureditev Stare Ljubljane. Na Judito Danilo Černič Zupančič sta v času študija najbolj vplivala profesorja Edvard Ravnikar in Jože Koželj. Tudi v svoji profesionalni karieri se je zgledovala po njiju, prav tako pa

je svoj navdih črpala pri tujih arhitektih – prav posebej jo je navdihovala nordijska estetika Alvarja Aalta. Odskočna deska njenega delovanja zagotovo predstavlja delo na projektu Trga revolucije v Ljubljani. Nikoli ni ustanovila svoje arhitekturne prakse, ampak je ostala del kolektiva svoje prve zaposlitve. Kot komentira njena hči danes (2023), se je Judita Danila Černič Zupančič zavestno odločila za »igranje druge violine«. Tako se je lahko dejansko ukvarjala z arhitekturo, namesto da bi se ukvarjala s pridobivanjem poslov in s tem, kaj kot ženska v družbi lahko doseže. Premik k bistveno večji samostojnosti pa je predstavljala odločitev, da se umakne iz Ravnikarjeve neposredne sence in raje sodeluje s prof. Koželjem. Pridobivanje poslov je prepustila drugim, poskrbela je predvsem za načrtovanje in izvajanje projektov. Njena samostojnost in vodstvena sposobnost sta se posebej izrazili na višku kariere, ko je presegla vlogo samostojne odgovorne projektantke in postala vodja celotne projektive v Investicijskem zavodu za izgradnjo Trga revolucije (današnji Trg republike). V svojem dolgoletnem strokovnem delovanju je sodelovala v nepregledni množici projektov, kot arhitektka v pretežno moški stroki pa pod precej projektov tudi ni bila navedena. Njeno delo je obsegalo vsa merila v arhitekturi, od mestotvornih urbanih prostorov do enodružinskih hiš in strokovnih publikacij. Iz arhitekturnega delovanja Judite Danile Černič Zupančič je mogoče še danes izluščiti, da mora prostor dihati, biti artikuliran in obenem povezan ter odprt za spremembe uporabe. Prostorske intervencije naj bodo načrtovane s temeljitim premislekom in z občutkom za pogoje konkretnega konteksta in njegove uporabnike.

Dela (izbor)

- Vodja projektive na objektih poslovne stolpnice B in poslovne stolpnice C z opremo na Trgu revolucije, Ljubljana, s prof. Edvardom Ravnikarjem, 1963–1970
- Stanovanjski objekt A (FVA) in stanovanjski objekt B (FVB) na Ferantovem vrtu, Ljubljana, s prof. Edvardom Ravnikarjem, 1964–1969
- Poslovno parkirna hiša (PPH) na Miklošičevi cesti, z opremo, celotna komunalna ureditev, pasaža in oprema lokala Vezena Bled, Ljubljana, s prof. dr. Jožetom Koželjem, 1970–1973
- Ekonomska fakulteta (EF) z opremo Centralne ekonomske knjižnice, Ljubljana, s prof. dr. Jožetom Koželjem, 1972–1976
- Enodružinska hiša 2DR, Bežigrad, Ljubljana, s prof. dr. Jožetom Koželjem, 1972–1975
- Študentski dom ŠDA, ŠDB in ŠDC z opremo, z dispanzerjem splošne, zobne in ginekološke ambulante, Bežigrad, Ljubljana, s prof. dr. Jožetom Koželjem, 1976–1978
- Študentska domova v Študentskem naselju ŠN 11 in ŠN 12, Rožna Dolina, Ljubljana, s prof. dr. Jožetom Koželjem, 1981–1983
- Stanovanjski objekt ob Igriški ulici, Ljubljana, s prof. dr. Jožetom Koželjem, 1982–1983
- Publikacija o javnem parkiranju v Ljubljani, s prof. dr. Jožetom Koželjem
- Enodružinska atrijska hiša, Ljubljana-Šentvid, 1965–1970

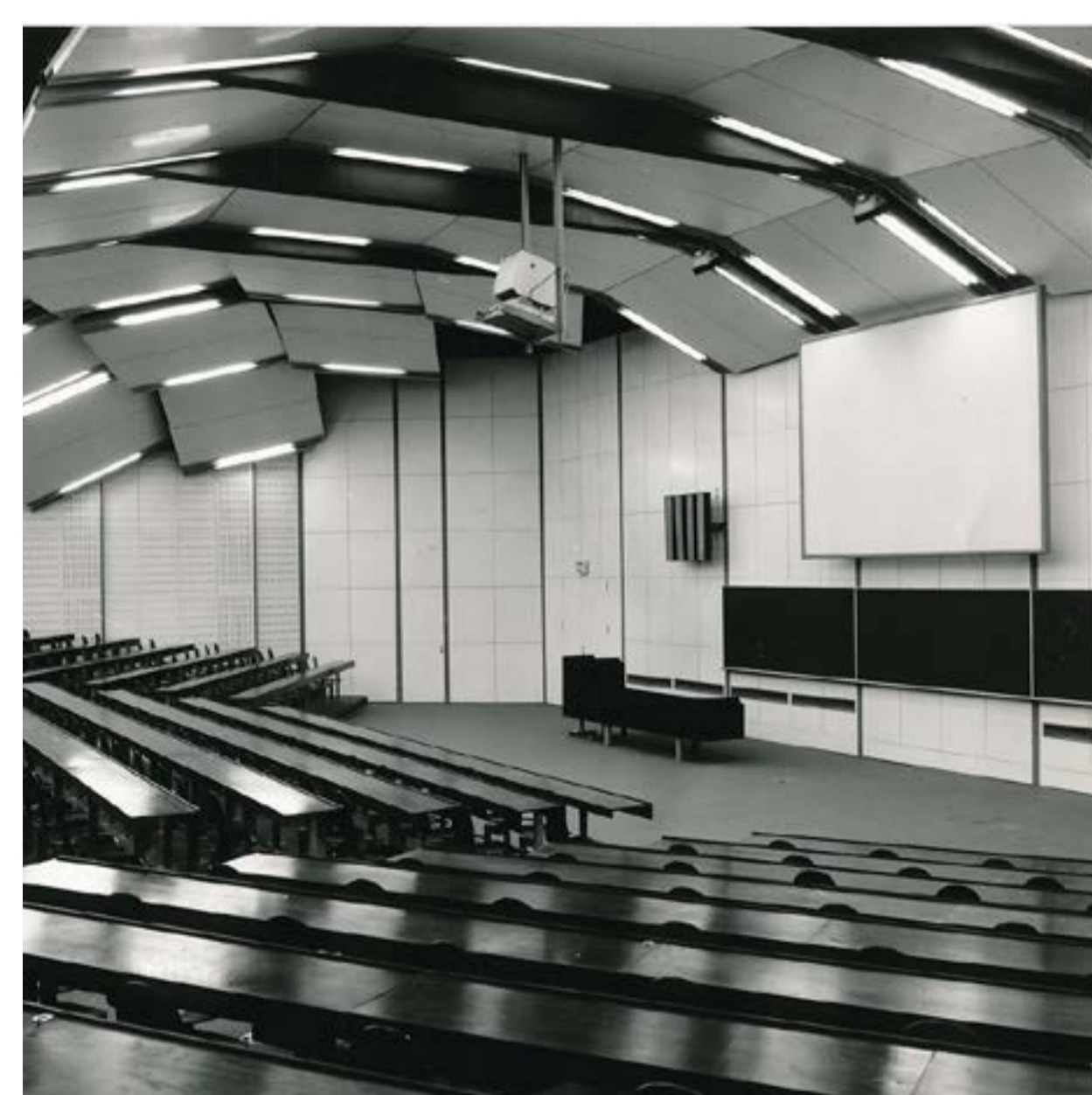
Poslovno parkirna hiša (PPH) na Miklošičevi cesti s prof. dr. Jožetom Koželjem, Ljubljana, 1970–1973

Urbani hibrid sloni ob glavni arteriji prometnega vozlišča Ljubljane med secesijskim in modernim mestnim ambientom, ki se jima podreja s svojo svojstveno podobo. V njem je avto dragotina, zakrit za pleksi enojnimi kupolami, skozi katera se poslovno-parkirna hiša spogleduje z mestom. Betonska konstrukcija objekta je zasnovana na podlagi študije parkiranja, ki je racionalno in pregledno. Parkirna hiša je spojena s poslovnimi, hotelskimi in trgovskimi prostori, odprtimi v mestni parter.

Ekonomska fakulteta z opremo Centralne ekonomske knjižnice, s prof. dr. Jožetom Koželjem, Ljubljana, 1972–76

Prostor univerze je bil pomembna tema arhitekturnega ustvarjanja Judite Černič. Poleg Pedagoške fakultete, študentskih domov za Bežigradom in v Rožni dolini je Ekonomska fakulteta v Družboslovnem centru za Bežigradom v njenem opusu zavzela posebno mesto. Celota je sestavljena iz več objektov različnih funkcionalnosti, ki so medsebojno povezani in zamejujejo interni forum. Zasnova ponuja zanimive rešitve, kot je npr. obravnava suterena, ki z neposredno klančinasto povezavo z zunanjim prostorom postane enakovreden pritličju. Tako dobi fakulteta dodatno etažo za pedagoško delo, hkrati pa ostaja v gabaritih mesta.

Stanovanjska objekta A in B na Ferantovem vrtu (FVA in FVB), s prof. Edvardom Ravnikarjem, Ljubljana, 1964–1969

Stanovanjska objekta A in B na Ferantovem vrtu v Ljubljani sta bistvena elementa karejske zazidave med Gregorčičevo in Rimsko cesto v Ljubljani. Judita Černič je začela ta prostor študirati že v diplomski nalogi pod mentorstvom prof. Ravnikarja z naslovom Zazidalni kompleks Ferantov vrt (1963). Kasneje se je posvetila racionalni organizaciji stanovanjskih enot in intenzivni povezanosti notranjega in zunanjega prostora. Študentom arhitekture razlagamo predvsem odziv te arhitekture na arheološke ostaline, na poroznost javnega prostora v konceptu zazidave, pa morda iskrenost konstrukcijskega izraza in filigranskost in svežino detajliranja, pozabljamo pa na strukturo hiše, ki na široko odpira stanovanja v mesto.

Poslovni stolpnici B in C z opremo na Trgu revolucije, s prof. Edvardom Ravnikarjem, Ljubljana, 1963–1970

Kako zasnovati administrativne prostore z upoštevanjem trikotne mreže konstrukcijske zasnove in ortogonalne mreže funkcionalne zasnove? To je eno izmed vprašanj, ki je nedvomno okupiralo Judito Černič ob risanju arhitekturne zasnove in opreme stolpnic. V prostorskih situacijah, kjer se mreži srečata, je iskala priložnosti za enkratne dogodke v arhitekturni zasnovi objekta.

